

ER GAAT NIETS BOVEN GRONINGEN.

Joop v.d. Nieuwegiessen.

Dit heeft weinig of niets met reclame te maken, maar alles met de ligging van deze provincie in het noorden van ons land. Velen zullen er zelden of nooit komen. Toch is het de moeite waard om plaatsjes in het uiterste noorden een bezoek te brengen. Pieterburen is zo'n plaatsje. Het ligt in het km.-hok 225-602. Boven de lijn 602 liggen nog Usquert, Uithuizen, Uithuizermeeden, Roodeschool, de Boschplaat, Ameland, Schiermonnikoog en Lauwersoog.

Pieterburen, bekend door de zeehondencrêche en wadlopen, is een klein plaatsje op ± 2 km. van de waddenkust. Het moet al vrij oud zijn, want de NH-kerk dateert van de 13e eeuw. Naast de kerk, gescheiden door een sloot, ligt het kerkhof. Aan de andere kant van het prachtige oude gebouw bevindt zich een vrij grote tuin waar vroeger de pastorie gestaan moet hebben. Alleen een muur van kloostermoppen achter in de tuin en enkele kuilen, overblijfselen van kelders herinneren nog aan de pastorie. De tuin, "Domies Toen" (Dominee's tuin), deed vroeger dienst als groenten- en kruidentuin. Door het vele spitten en bewerken van de grond is een goede kruimelige structuur ontstaan, die er voor gezorgd heeft dat er nu een prachtige stinseflora in de tuin aanwezig is.

Stinseplanten vinden we vooral bij oude adellijke hofsteden (stins of state), oude buitenplaatsen, oude stadswallen, kerk-hoven, pastorieën en oude kasteelboerderijen.

Tot de stinseflora worden o.a. gerekend: voorjaarshelmbloem (*Cordylis*), holwortel (*Cordylis*), aronskelk (*Arum*), lenteklokje (*Leucojum*), longkruid (*Pulmonaria*), donkere ooievaarsbek (*Geranium*), Haarlems Klokkenspel (*Saxifraga*) en *Doronicum*.

Reden genoeg om eens te kijken of zo'n bijzondere flora op deze erg noordelijke plek ook bijen zou huisvesten.

Twemaal, op 2-5-1995 en 8-5-1996 brachten mijn vrouw en ik een bezoek aan "Domies Toen". Rondom de kerk stonden de paardebloemen schitterend in volle bloei. Beide keren hadden we een prachtige dag in een rustige omgeving. Ook wat bijen betreft was het alleszins de moeite waard.

Op beide vangdagen werden de volgende soorten gevangen:

<i>Andrena barbilabris</i> (Kirby)	♀	
<i>Andrena cineraria</i> (Linnaeus)		♂
<i>Andrena haemorrhoa</i> (Fabricius)	♀	♂
<i>Andrena nigroaenea</i> (Kirby)	♀	♂
<i>Andrena nitida</i> (Müller)	♀	♂
<i>Andrena tibialis</i> (Kirby)	♀	
<i>Anthophora plumipes</i> (Pallas)	♀	(donkere vorm)
<i>Anthophora plumipes</i> (Pallas)	♀	♂
<i>Bombus pascuorum</i> (Scopoli)	♀	
<i>Halictus rubicundus</i> (Christ)	♀	
<i>Nomada alboguttata</i> (Herrich-Sch.)	♀	
<i>Nomada bifida</i> (Thomson)	♀	♂
<i>Nomada flava</i> (Panzer)	♀	♂
<i>Nomada goodeniana</i> (Kirby)		♂
<i>Nomada lineola</i> (Panzer)	♀	
<i>Nomada marshamella</i> (Kirby)	♀	♂
<i>Osmia rufa</i> (Linnaeus)		♂

Helaas is Pieterburen ook voor ons nogal aan de verre kant, zodat een min of meer regelmatig bezoek er niet in zit. Het zou zeker de moeite waard kunnen zijn hier meerdere malen in voorjaar en zomer te kijken, welke bijensoorten hier verder nog voorkomen.

Literatuur:

Over stinsen en stinseflora

Westhoff, V. c.s., 1970. Wilde planten I. - Natuurmonumenten, 80-88.